

Protokoll 8/2020

fört vid Skarpnäcks stadsdelsnämnds sammanträde
torsdagen den 24 september 2020 kl. 18:00-19:30,
Skarpnäcks kulturhus, Skarpnäcks allé 25

Ledamöter

Ewa Larsson (MP) Ordförande
Tina Kratz (V) Vice ordförande
Johan Brege (M)
Henrik Appelqvist (M)
Sabine Pettersson (L)
Alfred Askeljung (C)
Maria von Bredow (S)
Hanna Egeltoft (V)
Mads Lundgaard (SD)
David Callgren (M) ersätter Billy Östh (M)
Oscar Andrén (M) ersätter Adam Danieli (M)
Frida Sundqvist (S) ersätter Monica Lövström (S)
Lukas Romson (S) ersätter Pontus Olsson (S)

Ersättare

Nova-Jeanette Linderöth (M)
Alexander Berglund (L)
Maria Bergström (MP)
Daniel Söderberg Talebi (V)
Karin Wallin (SD)

Övriga närvarande

Karin Aleberg Lövgren Avdelningschef
Saime Civas Personalrepresentant TCO
Hanna Jakhammer Avdelningschef
Maria Laxvik Stadsdelsdirektör
Fabian Lind Nämndsekreterare
Stefan Lundh Kommunikatör
Jonas Ransmyr Avdelningschef
Elisabet Tullgren Avdelningschef

Justerare

Ewa Larsson (MP), Tina Kratz (V)

Datum för justering

2020-09-29

Paragraf

§§1-21, §§29-30

Sekreterare

Fabian Lind

§ 1

Genomgång av närvaro

Ordförande Ewa Larsson (MP) förklarade sammanträdet öppnat. Nämnden ajournerade sig mellan klockan 18:00-18:42 för öppet forum med allmänhetens frågestund. Närvaron redovisas på sida 1-2.

§ 2

Val av justerare och meddelande om tid för protokolljustering

Beslut

1. Vice ordförande Tina Kratz (V) utses att tillsammans med ordförande Ewa Larsson (MP) justera dagens protokoll.
2. Protokollet ska justeras den 29 september 2020.

§ 3

Godkännande av dagordning och beslut om närvaro- och yttranderätt

Beslut

Stadsdelsnämnden fastställer förslaget till dagordning med tillägget att § 29 och § 30 behandlas efter § 15.

§ 4**Meddelande om protokolljustering**

Anmäls att stadsdelsnämndens protokoll från den 3 september 2020 justerades den 11 september 2020.

§ 5**Information från stadsdelsförvaltningen**

Stadsdelsdirektör Maria Laxvik informerade om trygghetstorg i Bagarmossen som arrangerats denna dag.

Maria Laxvik informerade också om läget med covid-19 i stadsdelsområdet. Det är fortfarande smittfritt inom äldreomsorgen men verksamheterna har också fortsatt hög beredskap.

Maria Laxvik informerade också om att ett samarbete är på gång mellan förvaltningen och Jobbtorg unga.

§ 6**Nämndens frågor till förvaltningen**

Maria von Bredow (S) ställer en fråga om hur programmet för aktiviteter under höstlovet ser ut. Maria Laxvik svarar att det inte är helt klart än men att förvaltningen kommer att återkomma så snart det är det.

Maria von Bredow (S) ställer också en fråga om socialtjänstens kommunikation till allmänheten om sina verksamheter. Maria Laxvik svarar att förvaltningen kan se till att ge mer information om socialtjänsten på sin Facebooksida.

Lukas Romson (S) ställer en fråga om huruvida dammen vid kaninparken i Skarpnäck ingår i parkplanen som är på gång. Maria Laxvik svarar att förvaltningen ber att få återkomma i frågan.

Lukas Romson (S) ställer också en fråga om en uppgift i tertialrapport 2 om att nyansökningar gällande beroendeproblematik och socialpsykiatri har halverats och hur förvaltningen tar höjd för en eventuell upparbetad vårdskuld. Avdelningschef individ och familj, Hanna Jakhammer svarar att hon kommer att ha ett möte med beroendevårdens chef nästa vecka, och att planering för detta är på gång och att frågan diskuteras mellan alla inblandade aktörer.

Hanna Egeltoft (V) ställer en fråga om resultatet i medarbetarenkäten inom Skarpnäcks kommunala hemtjänst. Maria Laxvik svarar att det finns en del att arbeta med, att en extra konsultchef har tagits in samt att det pågår en översyn av arbetsituationen inom hemtjänsten.

§ 7**Tertialrapport 2 2020 för Skarpnäcks stadsdelsnämnd***Omedelbar justering*

SKA 2020/290

Beslut

1. Tertialrapport 2 för 2020 godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen och stadens revisorer.
2. Redovisa omslutningsförändringar om 7,3 mnkr till kommunstyrelsen.
3. Ansöka om budgetjusteringar med 0,1 mnkr för arbete med utsatta EU-medborgare.
4. Ansöka om budgetjusteringar med 0,4 mnkr för kommunalt bostadstillägg.
5. Ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Stadsdelsnämnden bidrar till att kommunfullmäktiges tre inriktningsmål och målen för verksamheterna kan uppfyllas. Förvaltningen bedömer att alla kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdena kommer att uppnås helt under året, utom ett som bedöms uppnås delvis. Av nämndmålen bedöms 19 uppnås helt och fem bedöms uppnås delvis. Under perioden har många av förvaltningens verksamheter påverkats av den pågående pandemin, vilket beskrivs närmare under rubriken "Konsekvenser av Covid-19-pandemin".

Förslag till beslut

Ordföranden Ewa Larsson (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut. Maria von Bredow m.fl. (S) yrkar bifall till Socialdemokraternas förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut och det är förvaltningens förslag till beslut och Socialdemokraternas förslag till beslut. Ordföranden ställer förslagen mot varandra och konstaterar att stadsdelsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Reservation

Maria von Bredow m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag till beslut enligt följande:

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag
2. Att därutöver anföra

Coronapandemin har satt Skarpnäcks verksamheter under press och gör att tertialrapport två är ovanligt svårtydd. På grund av detta saknas data för flertalet indikatorer och det är därför svårt att ge en fullständig lägesbild för verksamheterna och hur de möter sina mål. Flera verksamheter drar över budget till följd av ökade behov i samband med pandemin medan exempelvis efterfrågan på äldreboende har minskat och därigenom förbättrar prognosen. Budgeten håller sig över nollan tack vare att reserverna är intecknade och staten skjuter till pengar för sjukfrånvaro och personalbortfall under pandemin.

Vi vill uppmärksamma förskoleverksamheten och äldreomsorgen i T2:an. Den lokala handlingsplanen för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet är i stort ambitiös. Men en väsentlig del saknas. Därför föreslår vi att planen utökas med en ambition att införa uppsökande fältassistenter.

Förskolan

Andelen legitimerade förskolelärare inom stadsdelens förskoleverksamhet har minskat kraftig denna period i jämförelse med samma period år 2019, från 41,4 procent 2019 till 36,8 procent i år. Utbildad personal är en av de viktigaste faktorerna för att säkerställa en förskoleverksamhet med kvalité, som ser till alla barns behov och förutsättningar. Den kraftiga minskningen är viktig att följa upp så att trenden kan brytas.

Andelen manliga förskolelärare är också låg i vår förskoleverksamhet. Endast 2% av de anställda är män, medan genomsnittet i landet är 3,2%. Barn behöver både manliga och kvinnliga förebilder som uppfostrar, vårdar och umgås med dem. Forskning visar även att det är en viktig trivsselfaktor att personalstyrkan är jämställd. Arbetet med att öka andelen män bland de anställda förskolelärarna och barnskötarna i förskoleverksamheten behöver prioriteras.

Äldreomsorgen

Stadsdelens äldreomsorg har utsatts för ett akut stresstest under Coronapandemin och den är tyvärr inte över än. Att den kommunala äldreomsorgen snabbt ställer om och utökar bemanningen för att möta det ökade behovet under pandemin är utmärkt. Det borde vara lika självklart att dagens situation får till följd att villkoren för de

anställda förbättras, grundbemanningen ökar och det införs fasta bemanningsenheter för att äldreomsorgen ska vara trygg för de äldre och en attraktiv arbetsplats.

Men det räcker inte alltid hela vägen om inte de ekonomiska resurserna finns till hands. För tillfället räddas ekonomin av minskad efterfrågan på vård- och omsorgsboenden till följd av oro för coronapandemin. Efterfrågan kan snabbt öka igen och då behövs en beredskap för att snabbt kunna ställa om och erbjuda platser.

Antalet beslut om vård- och omsorgsboende – för alla stadsdelar i Stockholm – minskade under 2019 jämfört med 2018. Andelen avslag har ökat med tre procentenheter, från 16,7 till 19,7 - för hela staden. Avslagen har även ökat i Skarpnäcks stadsdel.

Den lokala handlingsplanen för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet

Den lokala handlingsplanen för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet är i stort ambitiös. Men en väsentlig del saknas. Därför föreslår vi att planen utökas med en ambition att införa uppsökande fältassistenter.

Vi vill att även Skarpnäcks stadsdel ska ha tillgång till fältassistenter och vi har därför föreslagit att ge förvaltningen i uppdrag att anställa tre uppsökande fältassistenter. Fältassistenternas uppdrag ska utarbetas i samarbete med utbildningsnämnden och grundskolorna i området, med fokus på mellan – och högstadienivå. Fältassistenterna ska kopplas till befintlig samverkan polis-skola- och förvaltning, med utsättningsmöten på skolorna och i förekommande fall i samarbete med polisen på LPO Globen inför helgkvällar. Fältassistenterna ska bedriva verksamhet riktad mot de yngre ungdomarna och främst arbeta eftermiddagar och tidig kväll, och vid behov kvällstid.

Handlingsplanen behöver även kompletteras med ett arbete för att uppmuntra till fler nattvandrare i Skarpnäck. Fältassistenterna ska samarbeta med nattvandrarerna i stadsdelen och främja att det bildas fler nattvandrargrupper i stadsdelen.

Dessutom saknar vi skrivningar kring parklekarnas roll i det förebyggande arbetet. Vi vill återöppna och bemanna parklekarna i stadsdelen med legitimerad personal.

När parklekarna stängdes och de uppsökande fritidsledarna avvecklades lovade den grönbå majoriteten att parklekarna skulle hålla öppet, kanske till och med mer än tidigare och att de uppsökande fritidsledarna skulle ersättas med utökad verksamhet på ungdomsgårdarna. Men inget av detta har blivit verklighet. Och det

var inte heller att vänta eftersom stängningen av parklekarna och avvecklingen av de uppsökande fritidsledarna är ett följd av en minskad budget.

Vi Socialdemokrater föreslog kommunfullmäktige att besluta om en annan inriktning för Stockholm. En politik som grundades i en ansvarsfull finansiering av en verksamhet som skulle sträva mot ett Stockholm för alla. Den hade inneburit betydande satsningar på välfärden i form av förskola, omsorg om personer med funktionsnedsättning och äldreomsorg för att bara nämna några exempel. Samtidigt innehöll budgeten ambitiösa investeringar i klimat, bostadsbyggande och infrastruktur. Vi kommer fortsatt driva sådana förslag.

Särskilt uttalande

Tina Kratz m.fl. (V) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Det har nu gått fler månader sedan Coronapandemin på allvar bröt ut i Sverige. Tyvärr har vi kunnat se att många av de som drabbats av covid-19 har haft äldreomsorgsinsatser, vi har dessvärre också kunnat se hur den styrande majoriteten varit allt för långsamma med att agera med konkreta åtgärder för att minska smittspridningen inom äldreomsorgen. Personalen inom äldreomsorgen har fått ta ett stort ansvar och ibland ta risker för att ge våra äldre den omsorg de har rätt till. Vi hoppas att detta blir en lärdom för framtiden och att mer resurser skjuts till äldreomsorgen för att kunna ha en högre kvalitet inom verksamheten, fler tillsvidareanställda, för att inte de som arbetar inom äldreomsorgen ska behöva arbeta i flera olika verksamheter, och bättre arbetsvillkor bara för att nämna några åtgärder.

Enligt Kommunal har ett flertal erfarna undersköterskor/medarbetare sagt upp sig från den kommunala hemtjänsten de senaste två åren, samtidigt som hemtjänsten har svårigheter i att rekrytera personal med rätt kompetens. Den senaste medarbetarenkäten påvisar att det finns ett stort missnöje bland personalen gällande den psykosociala miljön, inte minst vad gäller bemötandet från chefer och inflytandet över arbetet. Att den kommunala hemtjänsten, trots välvilliga styrdokument inte lyckas garantera medarbetarna en god psykosocial arbetsmiljö anser Vänsterpartiet vara mycket allvarligt. Ett sätt att stävja den ökade arbetsbelastningen är att riskbedöma varje enskilt schema. Det vore också värdefullt att utvärdera den omorganisation som gjorts av den kommunala hemtjänsten, med ett fokus på hur det har påverkat arbetsbelastningen.

Vänsterpartiet ser även allvarligt på de besparingar som gjorts på beställarenheten och som bidragit till en framväxande kultur där

skälig levnadsnivå för äldre tolkas som ett minimum och tiderna för insats försöks hållas så låga som möjligt. Vänsterpartiet anser att de anorektiska beställningarna bör granskas både utifrån vilka effekter de får för medarbetarnas arbetsmiljö som hur de påverkar kvaliteten. Resultatet av en slimmad hemtjänst blir att anhöriga, oftast kvinnor, får göra mer oavlönat arbete. Vänsterpartiet noterar också att antalet äldre äldre som fått avslag på ansökan om plats på vård- och omsorgsboende ökar under den nuvarande majoriteten trots goda intentioner i styrdokumentet om att äldres självbestämmande ska stå i centrum.

Coronapandemin har också haft stor inverkan på arbetet i förskolan där både många barn och många personal har varit sjuk. Personalen har fått strukturera om arbetet för att till exempel hämtning och lämning ska kunna ske utomhus. Något som pandemin har visat oss alla är behovet och vikten av en stark och hållbar offentlig sektor. Det är det offentliga som ser till att det finns allt från förstärkningsteam inom hemtjänsten som kan ta hand om smittade brukare från de privata utförarna till förskola under sommaren för all den personal inom vården som inte kunnat ta ut sin semester. Och det är det offentliga som hållit uppe många privata företag för att säkerställa att pandemin inte får än större ekonomiska konsekvenser.

I sken av det känner vi en oro över att personaltätheten i förskolan fortfarande inte når målet på 4,9 barn per anställd, utan ligger så högt som 5,3. Även vad gäller barngruppernas storlek ser vi att situationen är allvarlig i förskolan, i augusti, en månad som normalt sett är den där barngrupperna ska vara som lägst är 15,8 det ger ett snitt för 2020 på 16,7 för Skarpnäcks förskolor. Med tanke på detta är det kanske inte så underligt att det fortsatt är en minskande andel förskollärare, tidigare har vår stadsdel haft den högsta siffran på detta område men ligger nu under stadens genomsnitt. Med den budget som majoriteten lade för 2020 är det svårt att se att detta kommer förbättras vilket är extra oroande i nuläget när förskolorna fortsatt får arbeta med att anpassa verksamheten på grund av pandemin.

Vi är mycket oroade över det underskott som finns på familjeenheten. Prognosen för individ och familj visar på -11,8 mnkr varav största delen avser barn-och ungdom vilket huvudsakligen beror på allvarliga sociala förhållanden och inneburit kostsamma och långvariga placeringar. Förvaltningen uppger allvarliga förhållanden som orsak. Vi vill uppmana den borgliga majoriteten att säkra budgeten framöver då erfarenheten säger oss att många placeringar blir långvariga. Fler i stadsdelen har nu behov av ekonomiskt bistånd och av arbetsmarknadsinsatser som en följd av att fler blivit arbetslösa både som en följd av coronapandemin och den i allmänhet inbromsade ekonomin. I Skarpnäck är det en

ökning om 19 % av personer som får ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshet om sedan förra året.

Under sommaren har våra parker och naturområdet varit välbesökta – vad härligt det hade varit om bemannad parkleksverksamhet hade mött besökande barn och ungdomar. Tyvärr är det det förebyggande arbetet som drabbats värst av majoritetens skrala budget och därmed dragit erkänt bra verksamheter som i allra högst grad hade varit viktigt att ha kvar i dag

Vänsterpartiet skulle vilja se en satsning det förebyggande arbetet och på arbetsvillkoren för dem som arbetar med detta för att stärka kvaliteten och kunna utveckla dem.

Två glädjande saker vi vill passa på att lyfta är för det första att avhysningen av barnfamiljer är hittills under året varit noll. Och för det andra att sommarjobben har förvaltningen lyckats bra med, imponerande att leverera 434 feriearbeten under rådande situation.

Sammanfattningsvis kan vi se att reserverna är tagna i anspråk fullt ut vilket betyder att alla reserver är tömda till nästa år.

Budgeten har varit stram hela året och verksamheterna har varit tvungna att anpassa sin verksamhet efter denna budget i stället för efter de behov som finns.

Mads Lundgaard (SD) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Förvaltningen har inkommit med tertialrapport 2 till stadsdelsnämnden vars syfte är att redovisa den bedrivna verksamheten.

Huvuddelen av verksamheten under 2020 har präglats av de förändringar i det vardagliga arbetet som den rådande pandemin har påtvingat. Utöver de tillfälliga arbetsförändringar som genomförts inom förskolan och andra verksamhetsområden har i äldreomsorgen stått i fokus. Skyddet av riskgrupper, som befunnit sig i en särskilt sårbar situation, har med rätta prioriterats och stora insatser har gjorts av medarbetare och förvaltning för att lyckas med detta.

Trots den uttalade strategin att skydda samhällets riskgrupper har smittan lyckats ta sig in i Stockholms äldreboenden. Vi efterfrågar därför en diskussion kring vad i virusanteringen som fungerat och vad som brustit.

I de begynnande svallvågorna till krisen är det uppenbart att ekonomiskt ansträngande tider ligger för dörren, och att omprioriteringar kopplat till åtaganden som faller utanför stadsdelens kärnområde eller akuta behov bör stå tillbaka. I en situation som inte liknar en typisk konjunkturnedgång behöver det säkra tas före det osäkra genom att redan nu börja utvärdera behoven i de befintliga verksamheterna. Vi anser att en prioritering

av stadsdelens kärnområden i form av äldreomsorg och förskola ligger i linje med invånarnas vilja.

Sverigedemokraterna anser att stadsdelen utöver att vidta åtgärder kopplade till pandemin även i större utsträckning behöver arbeta för att göra otrygga offentliga platser till trygga sådana. Stora sovplatser utomhus och den medföljande nedskräpningen måste upphöra för att skapa ett tryggt och tillgängligt Stockholm.

Det finns många bra åtgärder i den vidlagda lokala handlingsplanen för att minska risken för att bli kriminell och förvaltningen nyttjar alla de verktyg politiken givit dem men för många skjuter över målet.

Handlingar i ärendet

- SKA 2020/290-3 (Godkänd - R 1) Tertialrapport 2 Skarpnäcks stadsdelsnämnd 200915
- SKA 2020/290-2 Bilaga Lokal handlingsplan för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet

§ 8**Nytt dataskyddsombud för Skarpnäcks stadsdelsnämnd enligt GDPR och brottsdatalagen***Omedelbar justering*

SKA 2020/272

Beslut

1. Att utse Fabian Lind till nytt dataskyddsombud enligt GDPR och brottsdatalagen från och med 2020-10-01.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Den 25 maj 2018 ersattes den dåvarande personuppgiftslagen (PuL) av EU:s dataskyddsförordning, GDPR (General Data Protection Regulation). GDPR syftar till att ytterligare stärka enskilda personers integritet. En av följderna av GDPR är att varje myndighet (i det här fallet stadsdelsnämnden) måste ha utsett ett dataskyddsombud. Dataskyddsombudet ska ha en kontrollerande och rådgivande funktion i nämndens arbete med att hantera personuppgifter. Dataskyddsombudet ska kunna agera självständigt och oberoende och ska rapportera till förvaltningsledningen. Samma dag som GDPR antogs också EU:s dataskyddsdirektiv. Det reglerar behandlingen av personuppgifter inom ramen för att förebygga, utreda, avslöja och lagföra brott. Då direktivet till skillnad från förordningen inte är direkt tillämpligt, har det införlivats i svensk lag genom brottsdatalagen (2018:1177). Då nämnden verkställer rättsliga påföljder i form av till exempel vård i enligt SoL, LVU och LVM, är brottsdatalagen tillämplig på personuppgiftsbehandlingar för dessa syften. Ett dataskyddsombud också för denna lag ska därför utses, och det finns ingenting som hindrar att nämnden utser samma dataskyddsombud för brottsdatalagen som för GDPR.

Nuvarande dataskyddsombud Anna Remmets avslutar sin anställning vid Skarpnäcks stadsdelsförvaltning 2020-09-30.

Förvaltningen föreslår att Fabian Lind, nämndsekreterare, utses till nytt dataskyddsombud enligt GDPR och brottsdatalagen från och med 2020-10-01.

Förslag till beslut

Ordföranden Ewa Larsson (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens förslag till beslut. Ordföranden finner att stadsdelsnämnden beslutar enligt förslaget.

Handlingar i ärendet

- SKA 2020/272-1 (Godkänd - R 1) Nytt dataskyddsombud för Skarpnäcks stadsdelsförvaltning

§ 9**Delegation från stadsdelsnämnden till
funktionshinderinspektörer och socialtjänstinspektörer**

SKA 2020/291

Beslut

1. Stadsdelsnämnden delegerar till socialförvaltningens funktionshinderinspektörer och socialtjänstinspektörer rätten att ta del av sekretessreglerade handlingar i syfte att genomföra granskning av verksamhet.

Sammanfattning av ärendet

Stadens funktionshinderinspektörer och socialtjänstinspektörer ska granska verksamheterna ur ett brukarperspektiv med avseende på kvalitet och rättssäkerhet för den enskilde. I samband med inspektörernas utvecklingsarbete har frågan lyfts om behov av förtydligande beträffande det juridiska stödet för insyn i stadsdelsförvaltningarnas individärenden, vilket är en central del i inspektörernas kvalitetsgranskningar. Bedömningen från stadsledningskontorets social- och skoljuridiska enhet är att beslut om delegation från stadsdelsnämnderna bör tas fram som underlag för inspektörernas kvalitetsgranskningar.

Socialnämnden beslutade om delegation till socialförvaltningens funktionshinderinspektörer och socialtjänstinspektörer vid sitt sammanträde 2020-08-25 och uppmanade då stadsdelsförvaltningarna att fatta samma beslut.

Förslag till beslut

Ordföranden Ewa Larsson (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens förslag till beslut. Ordföranden konstaterar att stadsdelsnämnden beslutar enligt förslaget.

Handlingar i ärendet

- SKA 2020/291-2 (Godkänd - R 1) Delegation till inspektörer
- SKA 2020/291-1 Socialnämnden 2020-08-25 § 12
Delegation från stadsdelsnämnderna till
funktionshinderinspektörer och socialtjänstinspektörer

§ 10**Handlingsplan för biologisk mångfald i Stockholms stad.
Redovisning av miljöförvaltningens förslag till
handlingsplan för biologisk mångfald**

Svar på remiss från kommunstyrelsen (KS 2020/931)

SKA 2020/221

Beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Miljö- och hälsoskyddsämnden har fått kommunfullmäktiges uppdrag att ta fram en handlingsplan för biologisk mångfald. Syftet med planen är att ange inriktningen för arbetet med biologisk mångfald inom staden. Den innehåller fem strategier som syftar till att konkretisera hur staden ska arbeta med etappmålen i miljöprogrammet om biologisk mångfald, samtidigt som målen för bostadsförsörjningen prioriteras. Vidare beskrivs vilken ny kunskap som behövs, hur ansvar är fördelat och behov av samverkan samt hur planen ska implementeras.

Förvaltningen anser att handlingsplanen på ett bra sätt kan stödja stadens förvaltningar och bolag i det viktiga arbetet med att värna biologisk mångfald. Strategierna är relevanta och lyfter viktiga frågor och utmaningar. I handlingsplanen lyfts fram att ett riktat åtgärdsarbete behöver organiseras områdesvis. Detta är angeläget anser förvaltningen, då det ger förvaltningen ett bra underlag för att värna biologisk mångfald och utveckla arbetssätt inom vårt ansvarsområde. Förvaltningen ser också positivt på att gemensamma kravspecifikationer vid upphandling tas fram och att utbildningsinsatser erbjuds. Slutligen lyfter förvaltningen frågan om behovet av budgetförstärkningar för att åtgärderna i handlingsplanen ska kunna genomföras.

Förslag till beslut

Ordföranden Ewa Larsson (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens förslag till beslut. Ordföranden konstaterar att stadsdelsnämnden beslutar enligt förslaget.

Särskilt uttalande

Tina Kratz m.fl. (V) och Maria von Bredow m.fl. (S) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Stockholm har under lång tid legat i framkant vad gäller kunskapsutveckling och skydd av naturmiljöer viktiga för den biologiska mångfalden. Stockholm arbetade med begreppet grönstruktur redan i översiktsplanen 1999 och har under lång tid byggt upp en stor kunskap kring stadens naturmiljöer. Under förra mandatperioden togs nya riktlinjer för utvecklingen av park- och naturmiljöer fram inklusive särskilda satsningar. I den senaste översiktsplanen har vikten av den gröna strukturen fått en tydligare plats både i kartmaterialet och i måltexterna.

Miljö- och hälsoskydds nämnden har nu tagit fram ett förslag till handlingsplan för biologisk mångfald, som kommer att följas av åtgärdsprogram för biologisk mångfald. Den biologiska mångfalden är en viktig och akut fråga. Biologisk mångfald är en av de grundläggande förutsättningarna för att våra ekosystem ska kunna leverera funktioner och nyttor som vi människor behöver och använder. Staden behöver en övergripande vägledning kring hur dessa ska bevaras och utvecklas samtidigt som staden växer. Handlingsplanen identifierar viktiga frågor att besvara inom stadens exploateringsprocess. Men ska Stockholms mål om 140 000 nya bostäder gå att genomföra behövs tydligare exempel på hur avvägningar vid exploatering ska göras. Det saknas vägledning för viktiga frågor så som vilka grönsamband och naturmiljöer som behöver prioriteras och vilka som kan exploateras, i vilka lägen en exploatering kan frigöra resurser som kan användas till förstärkningsåtgärder, etc. Genom att i ett tidigt stadium ta hänsyn till den biologiska mångfalden och identifiera hur befintliga grönområden kan stärkas kan staden fortsatt växa och värna både den sociala, ekonomiska och ekologiska hållbarheten. Handlingsplanen ger vissa verktyg och pekar på viktiga prioriteringar, men den skulle vara betjänt av att tydligare ge stöd i avvägningar vid exploatering.

Det som dock är ännu mer allvarligt är att handlingsplanen inte kommer gå att genomföra med nuvarande förutsättningar. Genomförandet ligger i första hand på stadsdelsnämnder som ansvarar för skötseln av naturmarken, inklusive naturreservaten, och exploateringskontoret som ansvarar för stadens investeringar vid nybyggnation. De åtgärder som föreslås i handlingsplanen kräver resurser. Utan dessa resurser är handlingsplanen mest en intressant sammanställning av kunskapsläget kring biologisk mångfald i Stockholm.

Som en del av processen med att ta fram förslaget till handlingsplan har en remissrunda genomförts. Remissinstansernas svar går att läsa i ”redovisning av miljöförvaltningens förslag till handlingsplan för biologisk mångfald”. Flera remissinstanser, särskilt stadsdelsförvaltningarna, framhåller att stadens resurser för

naturvårdsskötsel redan idag är otillräckliga för att kunna upprätthålla värdena i en fungerande blågrön infrastruktur. Miljöförvaltningen skriver att: Resursbehovet är en grundläggande fråga för handlingsplanens genomförande, vilket påpekats av en rad remissinstanser. De behov som lyfts fram är framförallt resurser till investeringar i fysiska åtgärder samt till kontinuerlig naturvårdsskötsel.

Miljöförvaltningen skriver även: Ett utökat samordningsansvar för miljöförvaltningen ryms inte inom nuvarande budgetram. Samordningen kräver resurser i sig men det handlar också om utökade insatser av generell karaktär, till exempel utökad kommunikations- och utbildningsverksamhet samt utökad nätverksverksamhet med till exempel föreningslivet. Att följa utvecklingen över tid för de indikatorer som föreslås, liksom att hålla de digitala verktygen aktuella och uppdaterade, är också utökade insatser som behöver beaktas. Satsningar på att utveckla och tillgängliggöra de mest centrala av verktygen kommer att behövas.

Det saknas resurser både hos stadsdelarna och på miljöförvaltningen. Även exploateringsnämnden framhåller att handlingsplanens ambitioner inte ryms inom befintliga medel, varken för förstärkningsåtgärder, drift eller miljöövervakning. Men istället för ökade resurser har stora nedskärningar gjorts på grund av förra årets skattesänkning. Det är inte direkt förvånande att de borgerliga partierna prioriterar skattesänkningar före välfärden, miljön och klimatet. Men det är mer förvånande att Miljöpartiet har accepterat nedskärningar inom äldreomsorg, förskola och skola genom att acceptera skattesänkningar och utförsäljningar. Vad man har fått i utbyte är en förvisso välskriven handlingsplan, men vars innehåll inte kommer att kunna genomföras på grund av minskade resurser.

För den biologiska mångfalden gäller det nu att kunna gå från ord till handling. Vi är positiva till handlingsplanen för biologisk mångfald och vill se att den följs upp med mer medel för naturvård. För att handlingsplanen i slutändan ska leda till förbättringar i verkligheten måste även de som ska utföra arbetet få de resurser som krävs.

Handlingar i ärendet

- SKA 2020/221-2 (Godkänd - R 1) Handlingplan för biologisk mångfald
- SKA 2020/221-1.3 Handlingplan för biologisk mångfald i Stockholms stad. Redovisning av miljöförvaltningens förslag till handlingsplan för biologisk mångfald
- SKA 2020/221-1 Följebrev Handlingplan för biologisk mångfald i Stockholms stad. Redovisning av miljöförvaltningens förslag t

- SKA 2020/221-1.1 Handlingsplan för biologisk mångfald i Stockholms stad. Redovisning av miljöförvaltningens förslag till handlingsplan för biologisk mångfald
- SKA 2020/221-1.2 Bilaga 1 - Handlingsplan för biologisk mångfald i Stockholms stad. Redovisning av miljöförvaltningens förslag till handlingsplan för biologisk mångfald

§ 11**Motion (SD) om att utvärdera det brottspreventiva arbetet som Stockholms stad bedrivit**

Svar på remiss från kommunstyrelsen (KS 2020/300)

Omedelbar justering

SKA 2020/180

Beslut

1. Förvaltningens tjänsteutlåtande överlämnas till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Skarpnäcks stadsdelsnämnd har mottagit en remiss gällande motion om att utvärdera det brottspreventiva arbetet som Stockholms stad bedrivit från kommunstyrelsen. Motionen är skriven av Peter Wallmark, Sverigedemokraterna (SD). Remissen har utöver till Skarpnäcks stadsdelsnämnd sänts till stadsledningskontoret, socialnämnden och stadsdelsnämnderna Enskede-Årsta-Vantör och Östermalm.

Förslag till beslut

Ordföranden Ewa Larsson (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut. Mads Lundgaard (SD) yrkar bifall till Sverigedemokraternas förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut och det är förvaltningens förslag till beslut och Sverigedemokraternas förslag till beslut. Ordföranden ställer förslagen mot varandra och konstaterar att stadsdelsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Reservation

Mads Lundgaard (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt förslag till beslut enligt följande:

1. Att motionen tillstyrks
2. Att därutöver anföra följande:

Trots att staden under flera decennier bedrivit ett dyrt och omfattande brottspreventivt arbete blir brottsligheten allt grövre och kriminaliteten sjunker ner i åldrarna.

Sverigedemokraterna ser det därför som nödvändigt att utvärdera det brottspreventiva arbetet som har bedrivits, och idag bedrivs av Stockholms stad, för att se vilka lösningar som varit effektiva och vilka som varit det motsatta.

Den alltmer påtagliga kriminaliteten i Stockholm har orsakat många medborgare oro för deras egen, deras familjer och i synnerhet deras barns, säkerhet. Det är dags att stadsdelsnämnden tar ansvar för invånarnas trygghet och ett steg på vägen är att bedriva ett effektivt brottspreventivt arbete.

Handlingar i ärendet

- SKA 2020/180-2 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande, Motion om att utvärdera det brottspreventiva arbetet
- SKA 2020/180-1 Remiss Följebrev Motion om att utvärdera det brottspreventiva arbetet som Stockholms stad bedrivit, KS 2020/300
- SKA 2020/180-1.1 Motion om att utvärdera det brottspreventiva arbetet som Stockholms stad bedrivit

§ 12**Stockholms stads strategi för arbetsmarknadsinsatser**

Svar på remiss från kommunstyrelsen (KS 2020/904)

Omedelbar justering

SKA 2020/220

Beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Omedelbar justering.

Sammanfattning av ärendet

Arbetsmarknadsförvaltningen har tagit fram ett förslag till strategi för stadens arbetsmarknadsinsatser som har skickats ut på remiss. Den föreslagna strategin är indelad i sju avsnitt som bland annat beskriver strategins syfte, övergripande mål för stadens arbetsmarknadsinsatser, strukturella faktorer med påverkan på arbetsmarknad och sysselsättning, strategiska inriktningar för stadens arbetsmarknadsinsatser och ansvarsfördelningen inom staden. Förvaltningen ser att den föreslagna strategin för arbetsmarknadsinsatser ger en bra överblick över stadens arbetsmarknadspolitiska organisation. Förvaltningen uppfattar dock att strategin i huvudsak är beskrivande och har mindre fokus på att identifiera behov av utveckling och förändring och tydliggöra en framåtsyftande strategisk inriktning.

Förslag till beslut

Ordföranden Ewa Larsson (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens förslag till beslut. Ordförande konstaterar att stadsdelsnämnden beslutar enligt förslaget.

Särskilt uttalande

Tina Kratz m.fl. (V) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Stockholms stad står inför både möjligheter och utmaningar som behöver mötas. I dagsläget är det oklart hur stora konsekvenser coronakrisen kommer att ha på Stockholm. Inte heller är det klagjort hur eventuella förändringar av Arbetsförmedlingen kan komma att påverka stadens arbete. Växande befolkning och god

tillväxt är styrkor som ska tas tillvara, samtidigt som arbetsmarknadens behov av utbildad arbetskraft ska tillgodoses. Arbetslösheten har generellt legat på historiskt låga nivåer, men med coronakrisen kommer arbetslösheten att öka och de många stockholmare som av olika anledningar står utanför arbetsmarknaden kommer antagligen att få det ännu svårare att ta sig in.

Ärendet lyfter på ett förtjänstfullt sätt hur staden arbetar för att fler ska komma i arbete. I ärendet kan vi utläsa hur stor stadens verktygslåda är. Vi har inget att erinra mot de prioriteringar som görs och de vägledande principer och arbetsmarknadsinsatser som används inom staden. Vi instämmer fullt ut med förvaltningen om att det saknas en identifikation av utvecklings- och förändringsbehoven. Vi saknar även målsättningar och en framåtsyftande strategisk inriktning. Dokumentet framstår med som en katalog över stadens befintliga insatser är en strategi.

En grupp vi saknar i strategin är de med socialt utsatta som har en social problematik och är arbetslösa. Staden behöver utveckla en verksamhet för denna grupp så de inte fortsätter att hamna mittemellan och inte få det stöd de behöver.

Det är extra viktigt nu när fler blivit arbetslösa både som en följd av coronapandemin och den i allmänhet inbromsade ekonomin att majoriteten utökar insatserna och investeringarna för att minska behovet av ekonomiskt bistånd och öka sysselsättningen.

Det är viktigt att ha med sig att det nu kommer bli Arbetsförmedlingen och privata aktörer som kommer att få ta del de statliga satsningarna på arbetsmarknadsområdet. Det är viktigt att se över vad kommunerna ska ansvara för, alternativt att kommunerna bör få en större del av de statliga medlen. Vi anser att det rimligaste hade varit att kommunerna hade fått de medlen som nu läggs på privata matchare.

Maria von Bredow m.fl. (S) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Strategin lyfter på ett bra sätt hur staden arbetar för att fler ska komma i arbete. Stadens verktygslåda är stor som det går att utläsa i ärendet. Vi har inget att erinra mot de prioriteringar, vägledande principer och arbetsmarknadsinsatser som används inom staden. Det vi däremot saknar är konkreta målsättningar och riktning i strategin. Avsaknaden av detta gör att dokumentet endast blir en katalog över stadens befintliga insatser. Särskilt allvarligt är det att majoriteten inte har någon beredskap för hur Stockholm ska möta den ökande arbetslösheten och de stigande kostnaderna för ekonomiskt bistånd.

Det är oerhört allvarligt att arbetslösheten är hög i Stockholm. Arbetslösheten har generellt legat på historiskt låga nivåer under många år men trenden bröts år 2019 då den började stiga. Coronakrisen har lett till att arbetslösheten ökat och de många stockholmare som av olika anledningar stått utanför arbetsmarknaden nu fått det ännu svårare att ta sig in. Den föreslagna strategin innehåller dessvärre del olyckliga formuleringar såsom ”försörjningstagare” och ”passivt biståndsmottagande”.

Vi håller med i förvaltningens analys vad gäller avsaknad av konkreta mål, förankring i agenda 2030, olyckliga formuleringar samt behovet av mer djuplodande analyser och utarbetade beskrivningar såsom; beskrivningen av funktionsnedsatta samt om den kompetensbrist som finns och befaras öka i staden.

Socialdemokraterna driver flera förslag som skulle kunnat inkluderas i strategin för att ge fler konkreta förslag på nya åtgärder såsom: 90-dagarsgaranti för unga, komvuxgaranti, målsättning för etablering av nyanlända, utvecklande av nya collegekoncept och ökad målsättning för Stockholmsjobb är några exempel som hade passat att lyfta in i strategin.

Berörda förvaltningar har redovisat uppdraget som de fick i stadens budget 2019. Nu är det viktigt att den grönbå majoriteten visar tydligare politisk vilja, utökar insatserna och investeringarna för att behovet av ekonomiskt bistånd ska minska och sysselsättningen öka. De som är i behov av samhällets stöd för att komma ut i arbete ska få det oavsett om det handlar om utbildning eller arbetsmarknadsinsatser. På så sätt kan Stockholm tas sig ur krisen och inte lämna några invånare efter.

Mads Lundgaard (SD) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Den långsiktiga strategin för stadens arbetsmarknadsinsatser ska fokuseras på riktiga arbeten. Det vi eftersöker är ett tydligare ställningstagande mot subventionerade sysselsättningar i stadens regi. Skapade sysselsättningar kan inte likställas med ett riktigt arbete.

Fokus ska läggas på den enskildes färdigheter men också en tydlighet kring vikten av att komma i egen försörjning. Det är ingen rättighet att under flera års tid i sträck få ut försörjningsstöd av samhället. Däremot är det en skyldighet att hela tiden sträva efter egen försörjning. Här måste staden bli tydligare.

En god samverkan med arbetsgivare är en bra grundsten för att möta framtidens arbetsmarknad. Att man från politikerns håll tidigt för en dialog med näringslivet och den offentliga sektorn för att möta framtidens arbetsmarknad är något vi ser positivt på. Det

underlättar för stadens skolor att utforma ett utbud av utbildningar till yrkesområden där vi ser att bristen på arbetskraft finns eller kommer bli tydlig i närtid.

Handlingar i ärendet

- SKA 2020/220-2 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande, Stockholms stads strategi för arbetsmarknadsinsatser
- SKA 2020/220-1 Följebrev Stockholms stads strategi för arbetsmarknadsinsatser, KS 2020/904. Remisstid 2020-09-30
- 320168 Arbetsmarknadsförvaltningens tjänsteutlåtande
- SKA 2020/220-1.1 Bilaga - Stockholms stads strategi för arbetsmarknadsinsatser

§ 13**Kommuners medverkan i den statliga
arbetsmarknadspolitiken (SOU 2020:41)**

Svar på remiss från kommunstyrelsen (KS 2020/985)

Omedelbar justering

SKA 2020/236

Beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Omedelbar justering.

Sammanfattning av ärendet

Betänkandet ”Kommuner som utförare av tjänster åt Arbetsförmedlingen – en analys av de rättsliga förutsättningarna” (SOU 2020:41) har skickats ut på remiss till alla kommuner, och kommunstyrelsen har i sin tur skickat den på remiss, bland annat till Skarpnäcks stadsdelsnämnd. Utredningen har haft i uppdrag att bedöma de lagliga förutsättningarna för kommuner att leverera arbetsmarknadspolitiska insatser, på uppdrag av och med ersättning från Arbetsförmedlingen. Utredningen bedömer att det redan idag finns ett relativt stort utrymme för kommunerna att medverka som utförare för Arbetsförmedlingen, men föreslår ändå vissa lagändringar som syftar till att underlätta kommunernas medverkan i arbetsmarknadspolitiken. Förvaltningen ser positivt på de föreslagna förändringarna.

Förslag till beslut

Ordföranden Ewa Larsson (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens förslag till beslut. Ordföranden konstaterar att stadsdelsnämnden beslutar enligt förslaget.

Särskilt uttalande

Tina Kratz m.fl. (V) och Maria von Bredow m.fl. (S) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Vi välkomnar analysen som har gjorts av de förutsättningar och befogenheter som kommuner har på arbetsmarknadsområdet. Vi

ställer oss positiva till de förslag som utredningen lämnar i syfte att förbättra kommuners möjligheter att bidra i arbetsmarknadspolitiken.

Utredningen berör inte var ansvaret för arbetsmarknadspolitiken ska ligga i framtiden och inte heller konsekvenserna av en eventuell reformering av Arbetsförmedlingen. Vi kan konstatera att nedskärningarna som gjordes på Arbetsförmedlingen i och med att M och KD-budgeten gick igenom riksdagen 2018 har lett till försämrade lokala närvaro eftersom nära hälften av alla Arbetsförmedlingens kontor lades ned. Därtill har några partiers vilja att privatisera Arbetsförmedlingens tjänster lett till möjligheterna att bedriva en aktiv arbetsmarknadspolitik försämrats de senaste åren. Kommunerna är beroende av en aktiv Arbetsförmedling med lokal närvaro för att kunna stötta människor att komma i arbete. Vi vill att alla som kan arbeta får möjlighet att göra det, det är grunden för att skapa ett jämlikt samhälle och bryta segregationen.

Det är glädjande att utredningen fastslår att det inte finns några större hinder för kommuner att tillhandahålla arbetsmarknadsåtgärder på uppdrag av Arbetsförmedlingen. Vi menar att det talar för att kommunerna kan få ett större ansvar för att genomföra flera åtgärder på det lokala arbetsmarknadsområdet. Kommuners breda verksamhet gör att man kan tillhandahålla både sammansatta lösningar och enskilda insatser. En möjlig väg är att Arbetsförmedlingen tilldelar kommunerna uppdraget att samordna det lokala arbetet för arbetsmarknadsåtgärderna och ger ersättning/kompensation till kommunerna för arbetet. Som utredningen konstaterar är arbetsmarknadsområdet oerhört viktig för kommunerna.

Sänkta ambitioner eller utebliven arbetsmarknadspolitik har stor påverkan på den kommunala ekonomin, på de enskilda medborgarna vars erfarenheter och kunskaper inte tas tillvara och på alla som inte får möjlighet att ha egen försörjning. Det ligger i samhällets intresse, både på statlig och kommunal nivå, att verka för att alla som kan arbeta ska ges möjlighet och stöd att komma i arbete.

Handlingar i ärendet

- SKA 2020/236-2 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande, Kommuners medverkan i den statliga arbetsmarknadspolitiken
- SKA 2020/236-1.2 Kommuners medverkan i den statliga arbetsmarknadspolitiken (SOU 2020:41)
- SKA 2020/236-1 Remiss Kommuners medverkan i den statliga arbetsmarknadspolitiken (SOU 2020:41), KS 2020/985

- SKA 2020/236-1.1 Kommuners medverkan i den statliga arbetsmarknadspolitiken (SOU 2020:41)

§ 14**Slopad straffrabatt för unga myndiga vid allvarlig brottslighet**

Svar på remiss från kommunstyrelsen (KS 2020/998)

Omedelbar justering

SKA 2020/238

Beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Omedelbar justering.

Sammanfattning av ärendet

I nuvarande lagstiftning finns en så kallad ”straffrabatt”, det vill säga en straffrättslig särbehandling av unga myndiga i åldern 18–20 år. Det innebär att dömda personer som är under 21 år vid brottstillfället får lägre straff än om de varit över 21 år. En utredning har tidigare föreslagit att straffrabatten helt ska avskaffas, men detta ifrågasattes av en majoritet av remissinstanserna. I det utkast till lagrådsremiss som nu skickats ut på remiss föreslås att straffrabatten för 18–20-åringar ska avskaffas vid allvarlig brottslighet, det vill säga för brott som kan ge fängelse i minst ett år. Förvaltningen bedömer att förslaget om slopad straffrabatt kan ha både positiva och negativa konsekvenser. Eftersom det saknas erfarenhetsbaserade kunskaper som stödjer att skärpta påföljder för unga lagöverträdare ger önskade effekter till exempel i form av minskad ungdomsbrottslighet och återfall är det svårt att bedöma vilka effekter förslaget kommer att få på förvaltningens arbete. Det förebyggande arbetet och samverkan mot brottslighet kommer att vara fortsatt mycket viktigt.

Förslag till beslut

Ordföranden Ewa Larsson (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut. Tina Kratz m.fl. (V) yrkar bifall till Vänsterpartiets förslag till beslut. Mads Lundgaard (SD) yrkar bifall till Sverigedemokraternas förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns tre förslag till beslut och det är förvaltningens förslag till beslut, Vänsterpartiets förslag till beslut och Sverigedemokraternas förslag till beslut. Ordföranden ställer förslagen mot varandra och konstaterar att stadsdelsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Reservation

Tina Kratz m.fl. (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag till beslut enligt följande:

1. Att nämnden föreslår att kommunfullmäktige avslår förslaget
2. Att därutöver utöver anföras

Den allvarliga kriminaliteten i samhället är något som berör oss alla och som på många sätt har påverkat den politiska debatten. Lagrådsremissen har som önskan att som genom ett alexanderhugg få bukt med den organiserade och grova kriminaliteten. Vi tror dock inte att detta är rätt väg att gå för att få bukt med problemet, detta är snarare ett tydligt fall av signalpolitik vars effekter inte är överskådliga och som vi vet att om det införs kan få negativa konsekvenser. Istället krävs det seriösa förebyggande insatser, rehabiliterande åtgärder och satsningar på de ungdomar som idag riskerar att dras in tidigt i kriminalitet.

Det framgår i underlaget ingen evidens eller belägg från forskning eller studier på att längre strafftider för unga personer skulle vara en god idé. Däremot finns det vedertagen forskning som visar på att ungdomar som döms till fängelse får svårare att upphöra med brott och får längre brottskarriärer. Istället för att hjälpa ungdomarna att bryta med sin kriminella bana riskerar det att befästa den kriminella identiteten vilket får motsatt effekt på sikt. I den statliga utredning som ligger till grund för lagrådsremissen konstaterar utredaren att det inte finns något empiriskt eller erfarenhetsbaserat stöd för skärpta påföljder för unga lagöverträdare. Vi anser att det är anmärkningsvärt att regeringen väljer att lägga fram ett förslag som det inte finns stöd i forskningen för.

Mads Lundgaard (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag till beslut enligt följande:

1. Att avslå förvaltningens tjänsteutlåtande
2. Att därutöver anföras följande:

Vi ser positivt på slopade straffrabatter. I riksdagen har Sverigedemokraterna lagt förslag om att straffrabatten ska slopas helt för de över 18 år och kraftigt reduceras för de under 18 år. Att begå hänsynslösa, utdragna och sadistiska brott kan inte ursäktas med personens ålder. Är man kapabel att begå dessa fruktansvärda brott är man även kapabel att ta konsekvenserna av sitt handlande.

Med tanke på rådande gängkriminalitet och grov brottslighet med ökad otrygghet som följd i vår stad är det beklagligt att den blå-gröna majoriteten inte tycks vara av samma uppfattning.

Handlingar i ärendet

- SKA 2020/238-2 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande, Slopåd straffrabatt för unga myndiga vid allvarlig brottslighet
- SKA 2020/238-1 Remiss Slopåd straffrabatt för unga myndiga vid allvarlig brottslighet, KS 2020/998
- SKA 2020/238-1.1 Slopåd straffrabatt för unga myndiga vid allvarlig brottslighet
- SKA 2020/238-1.2 Utkast till lagrådsremiss Slopåd straffrabatt för unga myndiga vid allvarlig brottslighet
- SKA 2020/238-1.3 Remisslista

§ 15**Reviderad avfallsplan för Stockholms kommun 2021-2024**

Svar på remiss från avfallsnämnden

Omedelbar justering

SKA 2020/217

Beslut

1. Förvaltningens tjänsteutlåtande överlämnas till avfallsnämnden som svar på remissen.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning av ärendet

Avfallsnämnden har utarbetat ett förslag till reviderad avfallsplan för åren 2021-2024. Enligt miljöbalken ska alla kommuner ha en avfallsplan och syftet med planen är att ha en strategi för Stockholms stad och andra aktörers arbete inom avfallsområdet. Planen innehåller fyra huvudmål varav tre kvarstår sedan tidigare. Varje huvudmål kopplar an och syftar till att uppnå stadens långsiktiga mål i Vision 2040 Möjligheternas Stockholm. Avfallsplanens knyter även an till stadens miljöprogram 2020–2023 och klimathandlingsplan 2020–2023. Förvaltningen är positiv till förslaget på ny avfallsplan och anser att det är en tydlig och ambitiös plan. Eftersom planen är en reviderad version är mycket av det som står i förslaget välbekant. Varje huvudmål har ett antal delmål som i sin tur har ett flertal åtgärder. Stadsdelsförvaltningarna föreslås ta ansvar för knappt trettio åtgärder vilka finns i bilagan Sammanställning av alla åtgärder och ansvariga. Förvaltningen bedömer att dessa åtgärder är genomförbara. Vissa är nya, andra är påbörjade och några har förvaltningen arbetat med en längre tid.

Förslag till beslut

Ordföranden Ewa Larsson (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut. Maria von Bredow m.fl. (S) yrkar bifall till Socialdemokraternas förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut och det är förvaltningens förslag till beslut och Socialdemokraternas förslag till beslut. Ordföranden ställer förslagen mot varandra och konstaterar att stadsdelsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Reservation

Maria von Bredow m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag till beslut enligt följande:

1. Att delvis godkänna förvaltningens svar på remissen.
2. Att därutöver anföra följande.

Avfallsplanen är viktig för stadens miljöarbete. Den påverkar planeringen av nya områden, prövningen av bygglov, tillsynen över miljöfarlig verksamhet samt stockholmarnas hantering av sitt avfall.

Förslaget till avfallsplan för Stockholm innehåller många bra mål, delmål och åtgärdsförslag. Några saker saknas dock.

Bygg- och anläggningsavfall

I förslaget till avfallsplan står klart och tydligt att den enskilt största volymen avfall som hanteras i kommunen är bygg- och anläggningsavfall, och då framförallt schaktmassor. Genom att stödja och möjliggöra en effektiv logistik för massor och återanvändning av massor kan betydande mängder transporter undvikas och uttag av jungfruligt material minska.

När vi socialdemokrater skrev en motion om förbättrad masshantering svarade i princip samtliga remissinstanser att de höll med om att förbättrad masshantering är av yttersta vikt för att uppnå ett hållbart byggande, att det behövs bredare och bättre samordning av frågorna och att en strategi behöver upprättas. Det behövs en stadsövergripande masshanteringsstrategi som antas av kommunfullmäktige. Staden bör också inrätta en samordnande funktion som inte bara leder stadens arbete utan även bjuder in kommuner och kommersiella aktörer till ett regionalt samarbete.

En annan åtgärd är ändrade krav på massgodsfordon (i enlighet med Tuntrafikutredningen). Massgodsfordonen står idag för hälften av all godsmängd i staden. En förändrad längdbegränsning så att massgodstransporter tillåts med fordon upp till 15 meter, istället för dagens 12 meter, skulle medföra att antalet transporter av massgod kan reduceras med hela 48,3 procent. Utifrån 2017 års statistik motsvarar det en minskning med ca 775 tunga fordon per år. Eller en reduktion på cirka 50 000 ton koldioxidutsläpp per år, att jämföra med övriga föreslagna åtgärder i klimathandlingsplanen som ligger på ca 1 000-3 000 ton. Detta är en åtgärd som skulle få enorma effekter från klimatet. Att denna förändring, som föreslogs av Tuntrafikutredningen redan år 2017, har blockerats är anmärkningsvärt.

Rivningsavfall

En stor del av den rivning och sanering som görs i Sverige utförs i Stockholmsregionen. Under två veckor i augusti låg det projekt för ca 500 miljoner kronor ute på marknaden för förfrågan. Det är oerhört viktigt att dessa rivningar sker på ett korrekt sätt så att miljöfarligt avfall inte hamnar i naturen. Idag finns dock oseriösa aktörer som vinner upphandlingar eftersom de dumpar priserna genom att inte hantera och redovisa avfallet på rätt sätt.

Staden måste förbättra sin kontroll över miljöfarligt avfall. Miljöförvaltningen gör endast ett fåtal tillsynsbesök vid rivningar, cirka 10 per år, och har hittills i år inte stött på någon alarmerande brist i hanteringen. Samtidigt vet vi att det finns stora brister hos oseriösa aktörer, i september 2020 anhölls ägarna till ett av de största återvinningsföretagen för grovt miljöbrott. Tillsynsarbetet är viktigt och behöver utökas.

Det krävs även förebyggande insatser. I stadens egna upphandlingar behöver miljöförvaltningen komma in och bidra i tidigt skede och för det krävs samarbete med de upphandlande verksamheterna, så som exploateringskontoret. Med samarbete i tidiga skeden kan kravställningarna i upphandlingsunderlagen och granskningen av anbuden förbättras ur miljösynpunkt.

Biokol

I förslaget till avfallsplan beskrivs hur biokol binder koldioxid i en urban kolsänka samtidigt som växtförutsättningarna för stadens träd och växter förbättras och ett klimatpositivt fjärrvärmestillskott skapas. En pilotanläggning kommer att tas i drift på Bromma reningsverk under år 2020 där även tester med pyrolys av avloppsslam ska kunna genomföras. Denna testverksamhet är oerhört spännande och har stor potential att bidra till att stadens klimat- och miljömål uppnås. I avfallsplanen står att storskaliga biokolanläggningar i regionen utreds av Stockholm Exergi. Vi menar att detta inte är tillräckligt skarpt. En storskalig biokolsanläggning måste tas i drift och datum behöver fastställas för när en sådan anläggning ska vara klar.

System för insamling och mottagning av grovavfall och farligt avfall

Förslaget till avfallsplan innehåller efterlängtade satsningar på att mobila lösningar för mottagning av avfall och återbruksmaterial ska vidareutvecklas. Det är viktigt att alla, även de utan tillgång till bil, har möjlighet att göra sig av med grovavfall och farligt avfall på ett smidigt sätt. Att öka tillgängligheten genom de mobila lösningarna

är avgörande för vissa, men bra för alla. En annan viktig åtgärd för att öka tillgängligheten är att utöka öppettiderna på stadens återvinningscentraler så att stockholmarna kan återvinna från klockan 7-21 på helgfria vardagar.

Sopsugsanläggningar

Avfallsinsamlingen i staden kan förbättras och effektiviseras genom att installera sopsugar i nya bostadsområden. Dessa anläggningar gör det möjligt för sopbilar att tömma flera fastigheters avfall från ett och samma hämtningsställe. På så sätt minskar transporter, buller och luftföroreningar samtidigt som arbetsmiljön för de som hämtar avfallet förbättras. Dessutom minskar riskerna för skadedjur och det kan skapas nya möjligheter för ökad sopsortering.

I förslaget finns positiva skrivningar om att avfallshantering via stationär sopsug har många fördelar vid exploatering av större områden. Det bör det framgå att möjligheten att bygga sopsugar ska prövas i varje nytt projekt.

Förebyggande av avfall och cirkulär ekonomi

Det är bra att det står att miljöhänsynskrav ska vidareutvecklas i stadens program för upphandling och inköp och att inriktningen mot cirkulär ekonomi och avfallsförebyggande ska stärkas. När miljöprogrammet kom blev det tydligt att ambitionerna inte speglades i inköpsprogrammet. Det är diffust vilka klimat- och miljökrav som staden ska ställa i sina upphandlingar, istället för skarpa krav finns bara korshänvisningar och otydlighet. Staden upphandlar för cirka 40 miljarder kronor årligen och en stor del av stadens klimatutsläpp avgörs av upphandlingskraven. Vi är mycket kritiska till att inga skarpa krav ställs på upphandlingar. Målet måste vara att nå ett krav på nollutsläpp eller klimatneutralitet i alla upphandlingar, men till dess ska alla relevanta upphandlingar innehålla krav på minskade utsläpp.

Omlastning och utvecklad logistik

En av förklaringarna till den ökande vägtrafiken och de ökande utsläppen är allt fler lätta lastbilar. Samordningen för dessa transporter måste öka och satsningar på mer effektiva och miljövänliga varutransporter måste ske. Varutransporterna kan minskas genom samlastningscentraler. Det räcker inte med att endast konstatera att det pågår försök. Staden behöver utreda möjligheter för obligatorisk samlastning och peka ut områden där samlastningscentraler måste inrättas.

Det är glädjande att Stockholm Vatten och Avfall i samarbete med trafikkontoret undersöker om tystare fordon kan medge hämtning under tider när trafiksituationen är mindre ansträngd. Allt fler måste

övergå till off peak-leveranser, det vill säga nattliga leveranser med tysta elfordon.

Plast och plastavfall

I förslaget till avfallsplan står att ökad materialåtervinning av plast är bättre för miljön än energiåtervinning (förbränning i kraftvärmeverk). Utsortering av plast i Högdalens sorteringsanläggning kommer att medföra en stor klimatnytta eftersom minskad förbränning av plast innebär minskad tillverkning av plast från primärt material. Det finns två viktiga åtgärder för att minska förbränningen av plast som bör framgå av avfallsplanen: utvecklad avfallsstatistik samt förändring av skatten på avfallsförbränning.

Många initiativ har tagits för att minska plasten i Stockholm, men stora delar av det avfall som förbränns i Högdalen kommer från andra kommuner i Stockholmsregionen. Det innebär att avfallshanteringen även i andra kommuner ger upphov till koldioxidutsläpp i Stockholm. Konsekvensen av detta är både att andra kommuner kan ”exportera” sina koldioxidutsläpp till Stockholm, men också att det saknas incitament för andra kommuner att minska plasten i sitt avfall.

Utsorteringen av plast och andra fossila material i avfallet måste göras uppströms (tidigare i avfallsflödet, innan det kommer till förbränningsanläggningen). För att skapa incitament för samtliga kommuner i Stockholmsregionen att minska plasten i avfallet och på så sätt minska koldioxidutsläppen borde kommunerna regelbundet redovisa statistik för det avfall som levereras till förbränning. Stockholms stad bör därför verka för att samtliga kommuner i regionen redovisar hur många ton avfall som uppkommit i kommunen samt vilken mängd utsläpp som avfallet innebär.

En kommunvis redovisning skulle tydliggöra grundorsaken till utsläppen och vem som har rådighet att påverka dem. Denna typ av statistikrapportering skulle också vara relativt enkel att genomföra. Förslagsvis skulle Region Stockholms klimatkansli samla in, samordna och presentera statistikrapporteringen inom regionen. Avfallsplanen bör slå fast att Stockholms stad ska verka för att sådan statistik tas fram.

I enlighet med januariavtalet har en ny skatt på förbränning av avfall införts. Skatten är dock olyckligt utformad och leder i praktiken till ökade incitament att bränna mer, istället för mindre, plast.

Beroende på vad avfall innehåller får man ut olika mycket energi vid förbränning. Att bränna plast ger mer värme än förbränning av sorterat avfall. För att värma upp Stockholm behövs alltså färre ton avfall om den innehåller plast. Eftersom skatten är konstruerad så att den betalas på varje ton bränt avfall kommer fjärrvärmebolagen därför försöka minimera antalet förbrända ton, vilket görs genom att ha så mycket plast som möjligt i det avfall som bränns. Skattekonstruktion innebära alltså att ju mer plast som sorteras ut, desto högre skatt – incitamentet blir att materialåtervinna mindre, motsatsen till skattens syfte. Konsekvenserna blir ökade koldioxidutsläpp och minskad materialåtervinning.

För att uppnå syftet med skatten – att öka utsorteringen för materialåtervinning – bör beskattning endast ske på förbränning av icke-sorterat avfall. På så sätt skapas incitament för ökad materialåtervinning och vi får positiva effekter för klimatet och miljön. I avfallsplanen bör det tydligt framgå att staden ska verka för en förändrad beskattning.

Insamling av förpackningar och tidningar/returpapper

Idag upplever många stockholmare att återvinningsstationer är nedskräpade, otrygga och otillgängliga. Även om återvinningsstationerna inte drivs av staden utan av företag inom återvinningsbranschen måste staden ta ansvar för stadsmiljön. Det är inte acceptabelt att återvinningsstationerna missköts och försämrar närmiljön. Staden måste därför samla branschen och andra relevanta aktörer för att förbättra situationen och tillgängligheten. Detta måste framgå av avfallsplanen.

Delmål för planperioden

I detta avsnitt bör nya åtgärder infogas.

Den totala mängden avfall ska minska
Införa målet att nå ett krav på nollutsläpp eller klimatneutralitet i alla upphandlingar, till dess ska alla relevanta upphandlingar innehålla krav på minskade utsläpp

1.3 En större andel av avfallet ska materialåtervinnas
Verka för att tester med pyrolys av avloppsslam genomförs i den nya testanläggningen

1.4 Andelen farligt avfall och elavfall i soppåsen ska vara mindre än 0,3 procent
utöka öppettiderna på stadens återvinningscentraler så att stockholmarna kan återvinna från 7 på morgonen till 21 på helgfria vardagar.

1.6 Mängden anläggnings-, bygg- och rivningsavfall ska minska
Ta fram en stadsövergripande masshanteringsstrategi
Inrätta en samordnande funktion för masshanteringsfrågor som inte bara leder stadens arbete utan även bjuder in kommuner och kommersiella aktörer till ett regionalt samarbete
Ändra kraven på massgodsfordon i enlighet med Tungtrafikutredningen så att antalet transporter av massgodskan halveras
Förbättra kontrollen över miljöfarligt avfall
Samarbeta i tidiga skeden så att kravställningar i upphandlingsunderlag och granskning av anbud förbättras ur miljösynpunkt

1.8 Mängden plastavfall som förebyggs, återanvänds och materialåtervinns ska öka
Verka för att samtliga kommuner i regionen redovisar hur många ton avfall som uppkommit i kommunen samt vilken mängd utsläpp som avfallet innebär.
Verka för att avfallsförbränningsskatten endast sker på förbränning av icke-sorterat avfall

3.2 Systemen för avfallshantering ska vara enkla, ha god tillgänglighet och vara trygga att använda
Samla branschen och andra relevanta aktörer för att förbättra situationen och tillgängligheten vid och avfallsstationerna

3.3 Systemen för avfallshantering ska erbjuda en god arbetsmiljö
I varje nytt projekt pröva möjligheten att bygga sopsugsanläggning

4.4 Ökad hänsyn ska tas till den omgivande miljön vid hantering av avfall
Se till att fler leveranser styrs om till off peak-leveranser, det vill säga nattliga leveranser med tysta elfordon

4.5 Nya tekniklösningar ska undersökas och insamlingsystem samt behandlingsmetoder ska fortsätta utvecklas
Utreda möjligheter för obligatorisk samlastning och peka ut områden där samlastningscentraler måste inrättas

Handlingar i ärendet

- SKA 2020/217-2 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande, Remiss avfallsplan
- SKA 2020/217-1.1 Remissutskick - förslag till reviderad avfallsplan för Stockholms kommun Bilaga A Avfallsplan för Stockholm 2021 - 2024.pdf
- SKA 2020/217-1.2 Remissutskick - förslag till reviderad avfallsplan för Stockholms kommun Bilaga A1 Sammanställning av åtgärder

§ 16

Skrivelser från nämndens råd enligt lista

Pensionärsrådets sammanträde 2020-09-17 ställdes in. Ett PM med rådets synpunkter på dagens sammanträdeshandlingar lämnades över till nämnden för kännedom.

§ 17

Inkomna medborgarförslag enligt lista

Beslut

1. Stadsdelsnämnden beslutar att överlämna följande inkomna medborgarförslag till förvaltningen för handläggning:
SKA 2020/266 Parkleken kaninparken
SKA 2020/270 Lilla Sickla gård
SKA 2020/281 Upprustning av parkleken Skyfallet i Björkhagen
SKA 2020/287 Upprustning av bryggor vid Lilla Sickla

§ 18

Inkomna och utgående skrivelser från medborgare, remisser m.m. enligt lista

SKA 2020/15

Beslut

1. Stadsdelsnämnden uppdrar åt förvaltningen att vidta de åtgärder som kan föranledas av de inkomna skrivelserna, remisserna m.m.

Handlingar i ärendet

- SKA 2020/15-12 Skrivselista 2020-09-24 § 18 Inkomna och utgående skrivelser

§ 19

Anmälan av protokoll och minnesanteckningar enligt lista

Beslut

1. Stadsdelsnämnden lägger förvaltningsgruppens protokoll från 2020-09-17 till handlingarna.

§ 20

Anmälan av delegationsbeslut avseende allmänna ärenden enligt lista

Beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner anmälan av följande delegationsbeslut:

SKA 2020/269 Vidaredelegation av beslutanderätt

SKA 2020/273 Ny arkivansvarig för Skarpnäcks stadsdelsförvaltning

SKA 2020/297 Vidaredelegation av beslutanderätt

§ 21

Inkomna skrivelser från nämndens ledamöter

Beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar en skrivelse från Vänsterpartiet och Socialdemokraterna om julbelysning på Skarpnäcks allé till förvaltningen för handläggning.

§ 29**Motion (V) om att tillgängligöra demokratin**

Svar på remiss från kommunstyrelsen (KS 2020/766)

SKA 2020/209

Beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Alexandra Mattsson Åkerström och Robert Mjörnberg båda (V) har lämnat in en motion till kommunfullmäktige om att tillgängligöra demokratin. Kommunstyrelsen har skickat motionen på remiss till ett antal nämnder och intresseorganisationer, bland annat Spånga-Tensta, Södermalms och Skarpnäcks stadsdelsnämnder. Remissvaret ska vara KF/KS kansli tillhanda senast 2020-10-06.

Förslag till beslut

Ordförande Ewa Larsson (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut. Tina Kratz m.fl. (V) yrkar bifall till Vänsterpartiets förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut och det är förvaltningens förslag till beslut och Vänsterpartiets förslag till beslut. Ordföranden ställer förslagen mot varandra och konstaterar att stadsdelsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Reservation

Tina Kratz m.fl. (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag till beslut enligt följande:

1. Tillstyrka motionen
2. Därutöver anför följande

Motionen syftar till att genom fyra konkreta åtgärder tydligt bidra till att staden lever upp till programmet för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning. Åtgärderna spänner över ett brett fält men är alla delar av ett förbättringsarbete som behöver göras för att alla stockholmare ska kunna delta i den demokratiska processen i sin helhet.

Det behöver tas ett ordentligt grepp över att även få fungerande funktionshinders råd. Vi saknar ett här i Skarpnäck sedan flera år tillbaka. Det är dags att staden undersöker vad som kan göras för att underlätta för dessa råd att kunna bildas och verka, en del i det är att de som deltar i dem ska känna det värt den tid och det engagemang som de lägger ner. För oss stadsdelsnämndspolitiker är det en värdefull samverkanspartner.

Handlingar i ärendet

- SKA 2020/209-2 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande, Motion om att tillgängliggöra demokratin
- SKA 2020/209-1.1 Motion om tillgängliggöra demokratin
- SKA 2020/209-1 Följebrev Motion om tillgängliggöra demokratin , KS 2020/766. Remisstid 2020-10-06

§ 30**Departementspromemorian Stärkt barnrättsperspektiv för barn i skyddat boende**

Svar på remiss från kommunstyrelsen (KS 2020/980)

SKA 2020/262

Beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Regeringen beslutade i november 2016 att ge en särskild utredare i uppdrag att föreslå åtgärder för att stärka barnrättsperspektivet för barn som vistas i s.k. skyddat boende tillsammans med en av vårdnadshavarna. Utredaren hade i uppdrag att lämna förslag till hur insatsen skyddat boende kan lagregleras och definieras och hur en tillståndsplikt kan utformas. I januari 2018 överlämnades betänkandet Ett fönster av möjligheter – stärkt barnrättsperspektiv för barn i skyddat boende (SOU 2017:112) till regeringen. I betänkandet Ett fönster av möjligheter föreslogs att insatsen skyddat boende ska regleras i socialtjänstlagen, som en ny placeringsform för vuxna och barn som medföljande till en vuxen vårdnadshavare och att begreppet skyddat boende ska definieras i socialtjänstförordningen. Det föreslogs även att skyddat boende ska vara tillståndspliktigt och omfattas av nya kvalitetskrav. Förslag lämnades också om att barn i skyddat boende ska omfattas av samma regelverk som andra placerade barn, vilket bland annat innebär att socialnämnden noga ska följa barnets vistelse där. Vidare föreslogs ändringar i skollagen för att tydliggöra att elever som vistas i skyddat boende i en annan kommun än i hemkommunen ska ha rätt att bli dels mottagna i en skola i den kommun där de vistas, dels fullfölja påbörjad gymnasieutbildning eller motsvarande utbildning när de återvänder till hemkommunen. Under beredningen av betänkandet i Regeringskansliet framkom att förslagen bör kompletteras i vissa avseenden, och dessa kompletteringar föreslås i den aktuella departementspromemorian.

Förslag till beslut

Ordföranden Ewa Larsson (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens förslag till beslut. Ordföranden konstaterar att stadsdelsnämnden beslutar enligt förslaget.

Särskilt uttalande

Tina Kratz m.fl. (V) och Maria von Bredow m.fl. (S) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Sveriges kvinnojourer har byggts upp av tusentals frivilliga krafter. Jourerna har erbjudit ett skydd och/eller stöd för kvinnor och barn som utsatts för våld. Stödet och skyddet har byggts på och utvecklats ur jämlika relationer mellan kvinnor som bor i skyddat boende och de som arbetar som volontärer eller är anställda i jourerna. De ideella jourerna bygger på kvaliteter som privata eller offentliga jourer sällan kan erbjuda. I offentliga beslutsunderlag lyfts dessa kvaliteter sällan fram:

De är ett lågröskelalternativ för utsatta kvinnor och barn. Kvinnojourerna upplevs ofta som en frizon då offentliga myndigheter inte är närvarande i den dagliga verksamheten. Därmed är det lättare att ta och få kontakt. Kvinnojourerna har byggt upp kunskaper och erfarenheter som kan användas för att på en strukturell nivå förbättra villkoren för utsatta kvinnor och barn. En roll som inte samhällliga eller privata jourer kan ta. Volontärverksamheten i jourerna tillför en bred kompetens och erfarenhet från många yrken och samhällsfunktioner.

Lagförslag och förändringar måste ta hänsyn till de ideella jourernas särskilda och unika kvaliteter. Det kan inte ligga i samhällets intresse att slå sönder en fungerande verksamhet i civilsamhället. Särskilt som de offentliga och privata jourerna inte erbjuder högre kvalitet.

Det finns en god ambition i förslaget att barn ska räknas som egna placeringar på skyddat boende. Det ger barnet mer rättigheter, större krav kan ställas både på boendet och på socialtjänsten rörande vad barn som bor på skyddat boende kan få för insatser.

Vi välkomnar också att barnrättsperspektivet betonas i promemorian, och skulle gärna se att vikten av barns rätt till information, återkoppling och möjlighet att uttrycka sina åsikter betonas ännu tydligare.

Dock bör understrykas att skyddat boende är en högst tillfällig insats som syftar till att skydda kvinnor och barn från fortsatt våld som i princip alltid kommer från en man som de levtt tillsammans med och som ofta är vårdnadshavare för barnet som ska placeras. Att lösa detta med ett LVU anser vi medför ett antal risker. Precis som socialförvaltningen skriver så riskerar det att medföra en högre arbetsbelastning på handläggare inom socialtjänsten. Det ställer också höga krav på snabbt och tydligt samarbete mellan enheter vilket behövs men också är ett dokumenterat utvecklingsområde just när det gäller våld. Dessutom vet vi av erfarenheter att det kan uppkomma diskussioner om vilken enhet som ska betala placeringen och vem som iså fall har rätt att besluta om den. Vi ser därför att det kan uppkomma svårigheter inom socialtjänsten vilket i värsta fall kan leda till att de kvinnor och barn som behöver skydd blir lidande.

I övrigt är vi eniga med socialförvaltningen att det blir otydligt att benämna anledningen till LVU som ”omedelbar placering”. Precis som förvaltningen skrivet kan placering ske omedelbart men också planerad varpå det eventuellt inte blir tillämpligt med ”omedelbar placering”.

Ett annat tänkbart problem handlar om kvinnor som har barn med en annan man är förövaren men där barnet bor hos kvinnan och det anses lämpligt att även det barnet följer med vid en placering. I det fallet är det frågan om LVU är tillämpligt eller inte om inte det inte är barnets vårdnadshavare som är förövare.

Vi sympatiserar som sagt med promemorians intentioner med att stärka barns rättigheter men ser många risker med en mer komplicerad placerings process som i värsta fall försvårar möjligheterna att skydda kvinnor och barn från mäns våld. Istället för ändrad lagstiftning borde man kunna se över riktlinjerna för placeringar för barn är medföljande och ställa krav på att socialtjänsten placerar på boenden med särskilt stöd för barn. Något som idag inte alltid görs.

Handlingar i ärendet

- SKA 2020/262-2 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande, Stärkt barnrättsperspektiv för barn i skyddat boende
- SKA 2020/262-1.2 Departementspromemorian Stärkt barnrättsperspektiv för barn i skyddat boende - förslag till bestämmelser rörande bl.a. omedelbar placering, sekretess och skolgång (Ds 2020:16)
- SKA 2020/262-1 Följebrev Departementspromemorian Stärkt barnrättsperspektiv för barn i skyddat boende - förslag till bestämme
- SKA 2020/262-1.1 Departementspromemorian Stärkt barnrättsperspektiv för barn i skyddat boende - förslag till

bestämmelser rörande bl.a. omedelbar placering, sekretess
och skolgång (Ds 2020:16)